

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11Co/21/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120329725
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2024:6120329725.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu (sudkyne spravodajkyne) JUDr. Renáty Deákovvej a sudcov JUDr. Danice Kočíčkovej a JUDr. Jozefa Zlochu ako členov senátu, v spore žalobcov: 1/ A. B., nar. XX.XX.XXXX a 2/ C. B., D. E., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom F. XXX/XXX, XXX XX F., obaja zastúpení Advokátska kancelária Krnáč s.r.o., so sídlom Námestie slobody 2, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 47 232 293, proti žalovanému: Nezistený právny nástupca po pôvodnom vlastníkovi G. H., zastúpenému Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, 817 15 Bratislava, IČO: 17 335 345, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, č.k. 16C/31/2020-154 zo dňa 11.10.2023, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu **z r u š u j e** a konanie **z a s t a v u j e**.
- II. Uznesenie okresného súdu č.k. 16C/31/2020-121 zo dňa 04.04.2023 v spojení s opravným uznesením č.k. 16C/33/2020-134 zo dňa 24.04.2023 **z r u š u j e**.
- III. Žalovanému náhradu všetkých trov konania voči žalobcom 1/,2/ **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

1. Okresný súd odvolaním napadnutým rozsudkom zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcov a žalovaného ku pozemku parcely registra „E“, parcela č. XXXX o výmere 921 m², druh pozemku trvalý trávnatý porast, ktorý je evidovaný Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálny odbor, pre k.ú. E., obec E., okres I. I., na LV č. XXXX (prvý výrok), vyporiadal podielové spoluvlastníctvo k uvedenej nehnuteľnosti tak, že ju prikázal do bezpodielového spoluvlastníctva žalobcov 1/, 2/ v spoluvlastníckom podiele 1/1 (druhý výrok), žalobcom uložil povinnosť zaplatiť žalovanému v zastúpení Slovenským pozemkovým fondom, IČO: 17 335 345, Búdková 36, 817 15 Bratislava na účet úschovy - číslo účtu IBAN: B. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, VS: 16312020 sumu vo výške 5.820,72 Eur ako primeranú náhradu za jeho spoluvlastnícky podiel, v lehote 15 dní od právoplatnosti rozhodnutia (tretí výrok) a žalobcom nárok na náhradu trov konania nepriznal (štvrtý výrok).

1.1 Z jeho dôvodov vyplýva, že žalobcovia sa domáhali zrušenia ich podielového spoluvlastníctva so žalovaným ku označenému pozemku tak, aby prikázal predmetnú nehnuteľnosť do BSM bezpodielového spoluvlastníctva (ďalej aj „BSM“) žalobcov o veľkosti podielu 1/1. Navrhli uložiť im povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu za jeho spoluvlastnícky podiel vo výške 5.820,72 Eur na depozitný účet Slovenského pozemkového fondu ako zákonného zástupcu žalovaného.

1.2 Po vyjadrení žalovaného žalobcovia navrhli pripustenie zmeny označenia žalovaného z pôvodne žalovanej G. H. nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, zastúpená Slovenská republika - Slovenský pozemkový fond so sídlom Búdková 36, 815 17 Bratislava, IČO: 17 335 345, na žalovaného Nezistený právny nástupca po pôvodnom vlastníkovi G. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, zastúpená Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, 815 17 Bratislava, IČO: 17 335 345 (ďalej aj len

„SPF“). Okresný súd uznesením 16C/31/2020 zo dňa 04.04.2023 pripustil zmenu subjektu na strane žalovaného podľa návrhu.

1.3 Žalovaný nesúhlasil s výškou finančnej náhrady vo výške 12,64 Eur/m², ktorú žalobcovia navrhli určiť podľa znaleckého posudku č. 14/2020 zo dňa 06.03.2020, vypracovaného znalcom Ing. Jozefom Eliasom, vzhľadom na to, že pri určovaní primeranej náhrady je potrebné vychádzať z trhovej hodnoty spornej nehnuteľnosti v čase vyhlásenia rozsudku. Podľa zistenia žalovaného aktuálna situácia na realitnom trhu podľa www.nehnuteľnosti.sk predstavuje ceny obdobných pozemkov podľa uvedených ponúk v hodnote 41,39 a 44,91 Eur/m² v obci Kordíky pre stavebné pozemky. Žalovaný ako predávajúci navyše uzavrel so žalobcami kúpnu zmluvu č. 00071/2020 – PKZ-K40027/20.00, dátum uzavretia 13.04.2021, dátum zverejnenia 13.04.2021, ktorej predmetom boli parcely CKN č. XXXX/XX na LV č. XXX a CKN č. XXXX/XX na LV č. XXX za kúpnu cenu vo výške 20,39 Eur/m², pričom uvedené parcely boli žalobcom predané z dôvodu prístupu na ich parcely, ktoré susedia so spornou parcelou, ktorá je predmetom tohto konania, čo vyplýva z katastrálnej mapy. Práve predajom týchto parciel majú žalobcovia v súčasnosti prístup na spornú parcelu z verejnej komunikácie. V zmysle predložených ponúk na realitnom trhu a kúpnej zmluvy považuje SPF za primeranú náhradu priemer uvedených cien vo výške 35,50 Eur/m².

1.4 Súd prvej inštancie, vychádzajúc z ustanovení §142 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej v texte aj len „OZ“), §78 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.s.p.“), §23 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. konštatoval skutkový stav veci, že žalobcovia a žalovaný sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, evidovanej Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálny odbor, na LV č. XXXX, nachádzajúcej sa v katastrálnom území E., obec E., okres I. I., a to pozemok parcely registra „C“, evidovanej na katastrálnej mape ako parcela č. 1479 o výmere 921 m², druh pozemku trvalý trávnatý porast.

1.5 Za nesporné okresný súd považoval, že žalovaný je ako neznámy vlastník podľa §34 ods. 14 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách zastúpený zákonným zástupcom, ktorým je Slovenský pozemkový fond. Okresný súd mal za to, že na námietku SPF, že v prípade pôvodného žalovaného sa jednalo o osobu zomrelú, ktorá nemá procesnú subjektivitu, sa okresný súd vysporiadal vydaním uznesenia o pripustení zmeny subjektu na strane žalovaného tak, že z konania ako žalovaná vystúpila G. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, zastúpená Slovenskou republikou - Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, 815 17 Bratislava, IČO: 17 335 345 a na jej miesto na strane žalovaného vstúpil do konania Nezistený právny nástupca po pôvodnom vlastníkovi G. H., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, zastúpená Slovenský pozemkový fond, so sídlom Búdková 36, 815 17 Bratislava, IČO: 17 335 345. Okresný súd mal za to, že takýmto procesným postupom nadviazal na ustálenú rozhodovaciu prax vyšších súdnych autorít s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Cdo/31/2018 zo dňa 15.04.2019, na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/11/2016, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 11Co/5/2019, na uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 8Cdo/31/2018 z 15.04.2019 a 6Cdo/11/2016 a rozhodnutie Najvyššieho súdu Českej republiky sp.zn.21Cdo/4847/2008.

1.6 Okresný súd mal za to, že práve predmetné procesné rozhodnutie bolo správnym procesným postupom, pretože po pripojení dedičských spisov v konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica, sp.zn. D764/94, 24D 552/2007 po zomrelej pôvodnej žalovanej bolo náležite umožnené doplniť okruh účastníkov podľa údajov z nich vyplývajúcich, čím okresný súd žalobcom vytvoril priestor pre posudzovanie požiadaviek zo žaloby vecne a zabránil tak možnému zamietnutiu žaloby iba pre neúplnosť okruhu všetkých spoluvlastníkov dotknutého pozemku z dôvodu ich nedostatočnej identifikácie na liste vlastníctva, ktorým svedčilo vlastníctvo podľa údajov v katastri nehnuteľností.

1.7 Za nesporné považoval, že spoluvlastníci majú záujem na zrušení ich podielového spoluvlastníctva z dôvodu, že toto neplní žiaden účel; medzi sporovými stranami nebol sporný ani spôsob vyporiadania ich podielového spoluvlastníctva; sporná zostala len výška primeranej náhrady za vyporiadací podiel žalovaného, ktorý na predmetnej nehnuteľnosti predstavoval 1/2 v pomere k celku.

1.8 Aplikáciou zákonných ustanovení na zistený skutkový stav okresný súd dospel k záveru o dôvodnosti žaloby. Žalobcovia sa žalobou domáhali zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti podľa §142 OZ, teda ide o žalobu podľa §137 písm. b) C.s.p., ktorou sa majú usporiadať práva a povinnosti strán z ich spoluvlastníckeho vzťahu spôsobom, ktorý vyplýva z osobitného predpisu. Stranami sporu sú v posudzovanej veci všetci podieloví spoluvlastníci, čím bola splnená podmienka podľa §78 ods. 1 C.s.p..

1.9 Z povahy podielového spoluvlastníctva ako spoločenstva vlastníckych práv, založeného na zásade dobrovoľnosti, ako aj z ustanovení Občianskeho zákonníka, z ktorých okresný súd vychádzal

vyplýva, že ak nedôjde k dohode, ktorýkoľvek spoluvlastník môže kedykoľvek požiadať súd o zrušenie spoluvlastníctva a o jeho vyporiadanie. Platí, že spoluvlastník, ktorý sa domáha zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, nie je povinný preukazovať dôvody, pre ktoré v podielovom spoluvlastníctve nemieni ďalej zotrvať. Pokiaľ v konaní nie sú preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd žalobu zamietol, tak rozhodne o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, pričom súd nie je viazaný žalobným návrhom.

1.10 Keďže medzi sporovými stranami spornou skutočnosťou zostala len výška primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel žalovaného, po vykonaní dokazovania okresný súd konštatoval, že cenové ponuky realitných kancelárií, tak ako ich predkladal žalovaný vo výške 41,30 Eur/m², 44,91Eur/m² ako aj kúpna cena za susediaci pozemok vo výške 20,39Eur/m² síce korešpondujú s umiestnením takto ocenených pozemkov v rovnakej obci Kordíky, ako je to aj v prípade pozemku, ktorý je predmetom vyporiadania v tomto konaní, ale ide o pozemky pre rodinné domy a stavebný pozemok, z ktorého popisu nie je zrejmé, či sa jedná práve o druh pozemku trvalý trávny porast, ako je to v prípade dotknutého pozemku, a teda či je na mieste relevancia porovnávania trhovej ceny práve takto vybraných pozemkov žalovaným s dotknutým pozemkom v podielovom spoluvlastníctve strán sporu. V prípade predloženej kúpnej zmluvy ide o pozemok - druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, čo vôbec nekorešponduje s druhom pozemku, ktorý je predmetom vyporiadania. Znalecký posudok č. 14/2020 znalca Ing. Jozefa Eliasa, ktorý na základe obhliadky na mieste samom určil všeobecnú hodnotu predmetného pozemku, zohľadnil aj špecifiká predmetnej nehnuteľnosti, a to tak vzhľadom na lokalitu jej umiestnenia, ako aj vzhľadom na skutočnosť, ktorú uviedol v znaleckom posudku, že užívanie tohto pozemku je obmedzené existujúcim elektrickým vedením vysokého napätia, ktoré prechádza cez predmetný pozemok, a preto je tento pozemok zasiahnutý týmto vedením, ako aj jeho ochranným pásom. Zároveň, ako vyplýva aj z fotodokumentácie, v danom prípade ide o mokrade, čo v konaní SPF ani rozporoval.

1.11 Okresný súd rešpektoval vyjadrenia žalovaného ohľadom primeranosti ceny za vyporiadací podiel, avšak dospel k záveru, že suma 12,64Eur/m², navrhnutá žalobcami, je adekvátnou sumou. Vychádzal zo skutočnosti, že znalecký posudok, predložený v konaní žalobcami vychádza zo všeobecnej hodnoty, ktorá zohľadňuje aj špecifiká daného pozemku. Preto procesnú obranu žalovaného vo vzťahu k namietaniu údajnej neadekvátnosti stanovenia odplaty posúdil okresný súd ako neúčinnú, keďže určenie odplaty vo výške 35,50Eur/m² zostalo podľa posúdenia okresného súdu len v rovine tvrdení, bez jeho náležitého preukázania prostredníctvom relevantných dôkazov, za ktoré nemožno považovať ponuky realitných kancelárií na neurčený druh pozemku, hoci v rovnakej lokalite, alebo kúpnu cenu za susedný pozemok bez relevantného posúdenia, či aj užívanie susedného pozemku je obmedzené vzhľadom na umiestnené elektrické vedenie vysokého napätia alebo sa jedná o mokrad. Preto považoval za náležitú navrhovanú odplatu za vyrovnací podiel vo výške 12,64Eur/m², teda v celkovej výške 5.820,72 Eur za adekvátnu a neporušujúcu práva a právom chránené záujmy žalovaného. Námietku žalovaného ohľadom neaktuálnosti výšky stanovenej odplaty posúdil okresný súd ako irelevantnú, pretože ohľadne inej výšky odplaty za predmetný pozemok práve v čase rozhodovania okresného súdu, žalovaný nepredložil žiaden relevantný dôkaz a ani nezdôvodnil, podľa čoho dospel práve k záveru, že by sa suma určená znaleckým posudkom v období času od jeho vypracovania do času rozhodovania súdu mala vôbec zvýšiť.

1.12 Zrušil preto podielové spoluvlastníctvo žalobcov a žalovaného k spornej nehnuteľnosti, vyporiadal ho spôsobom navrhnutým žalobcami, uložil žalovaným povinnosť zaplatiť žalovanému za jeho spoluvlastnícky podiel vo finančnom vyjadrení sumu 5.820,72 Eur.

1.13 Okresný súd zdôraznil, že pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva je viazaný postupnosťou spôsobov vyporiadania ako ich predpokladajú ustanovenia Občianskeho zákonníka, kde ako prvý možný spôsob do úvahy prichádza reálna delba pozemku. Vzhľadom na zákonnú úpravu zákazu drobenia pozemkov v zmysle ustanovení zákona č. 180/1995 Z.z. by reálna delba tohto konkrétneho poľnohospodárskeho pozemku možná nebola, pristúpil okresný súd pri zachovaní postupnosti ku druhému spôsobu vyporiadania, a teda ku prikázaniu pozemku do vlastníctva žalobcov za primeranú náhradu od žalovaného.

1.14 O trovách konania rozhodol okresný súd podľa §257 C.s.p. tak, že žalobcom nárok na náhradu trov konania nepriznal. Prihliadol predovšetkým na charakter sporu, keď ide o vzájomné vyporiadanie majetkových právnych vzťahov medzi stranami sporu ako podielovými spoluvlastníkmi veci. Spor o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je sporom, ktorý môže začať na návrh ktoréhokoľvek podielového spoluvlastníka, pričom nemožno konštatovať, že úspech v konaní mal ten, kto podal návrh na začatie konania. Rozhodnutie o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva, pokiaľ súd návrhu vyhovie, je rozhodnutím v záujme všetkých strán sporu. Pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva sa každému z podielových spoluvlastníkov dostane jeho podielu buď

vo forme veci, ku ktorej sa vyporiadava podielové spoluvlastníctvo alebo formou finančnej náhrady. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 17Co/247/2012 zo dňa 27.03.2013.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote žalovaný odvolanie v zmysle §355 ods. 1 C.s.p. v celom rozsahu z dôvodov uvedených v §365 ods. 1 písm. a), b), f), h) C.s.p., pretože neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

2.1 K odvolaciemu dôvodu v zmysle §365 ods. 1 písm. a) a b) C.s.p. uviedol, že okresný súd nesprávne posúdil procesné podmienky, spočívajúce v nedostatku žaloby a nedostatku splnenia procesných podmienok na strane žalovaného. Označenie žalovaného obsahovalo údaje o žalovanom ako fyzickej osobe s dátumom narodenia aj s dátumom úmrtia, z čoho bolo zrejmé, že žalovaná stratila ešte pred začatím konania spôsobilosť mať práva a povinnosti, čím je daný nedostatok konania, ktorý nemožno odstrániť a bolo potrebné konanie v zmysle §62 C.s.p. zastaviť. Žalovaná nebola v postavení nezisteného vlastníka, tak ako ho definuje zákon č. 229/1991 Zb., zákon č. 330/1991 Zb. a zákon č. 180/1995 Z.z. a zastupovanie žalovanej Slovenským pozemkovým fondom nebolo namieste.

2.2 Okresný súd počas konania pripojil dedičské spisy po žalovanej sp.zn.D1323/75, 24D 764/94 a dedičský spis právneho nástupcu pôvodne žalovanej sp.zn.24D 552/2007 a následne uznesením zo dňa 04.04.2023 v spojení s opravným uznesením zo dňa 24.04.2023 vyhovel návrhu žalobcov a pripustil zmenu označenia žalovaného. Tento postup okresného súdu podľa názoru žalovaného nie je v súlade s §80 ods. 1,2 C.s.p. Po začatí konania nenastala žiadna právna skutočnosť, s ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná a ani po začatí konania nedošlo k prevodu alebo prechodu práva a povinností.

2.3 Po opätovnom nahliadnutí do pripojených dedičských spisov konštatovanie, že dedičia pôvodne žalovanej sú osoby neznáme, nie je v súlade s jednotlivými dedičskými rozhodnutiami. Poukázal na konanie sp.zn.D1323/75 po pôvodne žalovanej, v zmysle ktorého boli dedičia zo zákona 3 dcéry a syn (zápisnica na str. 5) a predmetom dedenia boli okrem iného nehnuteľnosti PKV 390, 551 a tieto zdedila J. K., D. H., nar. XX.XX.XXXX, dcéra pôvodne žalovanej. Po J. K., D. H. prebehlo dedičské konanie sp.zn. 24D 552/2007, Dnot 140/2007 a v zmysle osvedčenia o dedičstve sp.zn. 24D 552/2007, Dnot 140/2007 (č. strany 741 a nasl.) predmetom konania bol novoobjavený majetok vrátane nehnuteľností PKV 390, 551, parcela č. XXXX TTP - trvale trávnatý porast, ktorý nadobudol syn L. K., D. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., M. X.

2.4 Parcela EKN 1479, k.ú. E., ktorá je predmetom sporu, má na LV XXXX uvedený v časti B nadobúdaci titul odkaz na PKV XXX G. A. XXX, ktoré nehnuteľnosti boli riadne prededené právnymi nástupcami pôvodne žalovanej. Konštatovanie, že pôvodne žalovaná má neznámych právnych nástupcov je tak v rozpore s pripojenými dedičskými rozhodnutiami.

2.5 Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 13Co/341/2018, v ktorom odvolací súd v bode 33. konštatuje, že „neznámy vlastník je preto neznámy, že ho nemožno nijak identifikovať, nie je preto správny názor, že SPF zastupuje nežijúce osoby, pretože ak zomrel pôvodný vlastník, nastupujú do jeho práv právní nástupcovia.“ Rovnako poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp.zn. 15Co/14/2021, ktorý potvrdil v obdobnej veci zastavenie konania pre neodstrániteľnú vadu konania, a to pre označenie žalovaného fyzickej osoby, ktorá zomrela pred podaním žaloby. Obdobne rozhodol aj Krajský súd v Nitre vo svojom rozhodnutí sp.zn. 5Co/92/2021 (bod 26.) a v rozhodnutí sp.zn. 9Co/3/2022.

2.6 Odvolateľ poukázal na to, že žaloba od počiatku vykazovala zmätočné údaje o tom, čo má byť predmetom zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, keď prílohou žaloby bol list vlastníctva č. XXXX, k.ú. E.. Označenie parcely v žalobe a v žalobnom návrhu bolo KN „C“ XXXX, znalecký posudok, na ktorý v žalobe žalobcovia odkazovali, nebol prílohou žaloby a týkal sa ohodnotenia viacerých parciel. Z uvedeného podania vo veci samej nebolo zrejmé, čoho sa týka, bolo neúplné a nezrozumiteľné, kedy ide o odstrániteľné vady.

2.7 Na pojednávaní dňa 11.10.2023 žalobcovia uviedli, že pokiaľ nesprávne uviedli označenie dotknutého pozemku, tak ide o pozemok parc. č. KNC a išlo o chybu v písaní. Z predložených listinných dôkazov a listu vlastníctva však je zrejmé, že v danom prípade ide o pozemok parc. č. KN „E“ XXXX. Okresný súd sa s uvedenou skutočnosťou v odôvodnení rozsudku nezaoberal a náležite svoj postup ku chybe v písaní v podaniach žalobcov neodôvodnil. Žalobcovia mali upraviť žalobný návrh a okresný súd mal postupovať podľa §139 a nasl. tak, že pripustí zmenu žaloby. Bez odôvodnenia ostala aj určená lehota na plnenie 15 dní; lehota na plnenie v súlade s §232 ods. 3 C.s.p. je 3 dni.

2.8 Na pojednávaní dňa 11.10.2023 zástupca žalovaného podal po vydaní uznesení súdu o pripustení zmeny subjektu na strane žalovanej námietky k procesným podmienkam konania, ktoré splnené neboli. Podaním zo dňa 09.12.2002 zástupca SPF doručil územnoplánovacia informáciu obce Kordíky, ktorá z hľadiska účelu využitia má vplyv aj na hodnotu spornej parcely. V odôvodnení rozsudku absentuje, ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s týmito námietkami. Z uvedeného dôvodu namietol odvolateľ nedostatočné odôvodnenie rozsudku, čím bolo porušené právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, čím bol naplnený odvolací dôvod v zmysle §365 ods. 1 písm. b) C.s.p. Takýto postup súdu považoval za rozporný s princípom právnej istoty v čl. 2 ods. 2,3 C.s.p..

2.9 Pre prípad, že by sa odvolací súd nestotožnil s názorom o nesplnení procesných podmienok, uviedol aj odvolacie dôvody z hľadiska nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia podľa §365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. Okresný súd sa nedostatočne vysporiadal s vykonanými dôkazmi vo vzťahu k účelnému využitiu veci (rekreačné územie - plocha športu a rekreácie) a k preukázaniu primeranosti náhrady, ako to požaduje §142 ods. 1 OZ. Primeranosť náhrady odvíjal výlučne od znaleckého posudku č. 14/2020 a na iné predložené dôkazy neprihliadal.

2.10 Posudok znalca bol platný v čase, kedy bol vypracovaný. Závery tohto posudku v danom prípade určujú celkovú hodnotu, nemôžu byť použité na preukázanie hodnoty nehnuteľnosti na neurčito (spravidla majú platnosť jeden rok) a teda použitie tohto posudku ku dňu vyhlásenia rozsudku 11.10.2023 je neprijateľné a v rozpore s §217 ods. 1 C.s.p. Stav, keď došlo k významným zmenám v oblasti zmenám v oblasti nehnuteľností alebo realitnom trhu je všeobecne známy a ide o faktor, ktorý ovplyvňuje celkovú platnosť všeobecnej hodnoty znaleckého posudku.

2.11 Úvahy okresného súdu o predložených dôkazoch SPF ku hodnote primeranej náhrady považoval odvolateľ za nesprávne, pretože išlo o dôkazy k porovnateľným susedným pozemkom s rovnakým rekreačným využitím ako sporná parcela, a ktoré preukazujú, že primeraná náhrada prevyšuje hodnotu stanovenú neaktuálnym znaleckým posudkom.

2.12 Vzhľadom na uvedené navrhol odvolaciemu súdu odvolaním napadnutý rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie.

2.13 K odvolaniu pripojil ako prílohy rozhodnutia krajských súdov podľa textu odvolania.

3. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného rozsudok okresného súdu, považujú ho za vecne a právne správny, dostatočne presvedčivý, zákonný a nevykazujúci znaky arbitrárnosti, navrhli rozsudok potvrdiť a priznať im nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 100%. Žalovaný návrh považujú žalobcovia za legitímny v celom uplatnenom rozsahu, žalobcovia vierohodne a bez pochybností preukázali, že sú spoločne so žalovaným podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti, evidovanej Okresným úradom Banská Bystrica, katastrálny odbor, na LV č. XXXX nachádzajúcej sa v k.ú. E., obec E., okres I. I., a to pozemok parcely registra „C“ evidovanej na katastrálnej mape ako parcela č. XXXX o výmere 921 m², druh pozemku trvalý trávnatý porast. V priebehu konania žalobcovia poukazovali na skutočnosť, že iná forma zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva po neznámom vlastníkovi nie je možná a v záujme spravodlivého usporiadania pozemkového vlastníctva považujú žalobcovia odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu za dôvodné a správne.

3.1 Ohľadom nedostatku splnenia procesných podmienok na žalovanej strane uviedli, že v konaní bolo preukázané, že právni nástupcovia pôvodného podielového spoluvlastníka G. H. nie sú známi. Žalobcovia po preukázaní tejto skutočnosti v priebehu konania označili žalobcovia žalovanú stranu v súlade so záväzným právnym názorom Najvyššieho súdu SR, vyslovenom v uznesení sp.zn. 8Cdo/31/2018 zo dňa 15.04.2019, na ktoré nadväzuje rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 11Co/5/2019, podľa ktorého "mŕtva fyzická osoba, či už zaniknutá právnická osoba totiž nemajú spôsobilosť mať práva a povinnosti a procesnoprávnu spôsobilosť (subjektivitu). Riešením ako tento problém preklenúť sa javí druhové pomenovanie označenia účastníka majúceho byť zastúpeného Slovenským pozemkovým fondom napr. neznámy (nezistený) vlastník nehnuteľnosti (meno a priezvisko), zastúpený Slovenským pozemkovým fondom" alebo „neznámy (nezistený) právny nástupca ostatného pozemkovoknižného vlastníka menom ... zastúpeného Slovenským pozemkovým fondom.“

3.2 Keďže súd žalobcom vytvoril priestor pre náležité označenie okruhu účastníkov podľa skutočností vyplývajúcich z priložených dedičských spisov, došlo tým ku zabráneniu zamietnutiu žaloby iba pre neúplnosť okruhu všetkých spoluvlastníkov dotknutého pozemku z dôvodu ich nedostatočnej identifikácie na liste vlastníctva. Odvolaním napadnutý rozsudok možno považovať za taký, ktorým je zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov.

3.3 Samotný SPF za žalovaného v priebehu konania uviedol, že nemá námietky k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva prikázaním spoluvlastníckeho podielu žalovaného do

vlastníctva žalobcov za primeranú náhradu. SPF však nesúhlasil s výškou primeranej finančnej náhrady za vyrovnací podiel žalovaného. Skutočnosť, že v priebehu konania došlo k zmene v personálnom obsadení právneho odboru SPF a tým ku zmene postoja SPF k zrušeniu a vyporiadaniu podielového spoluvlastníctva bez relevantnej zmeny v skutkových zisteniach v predmetnom konaní, nemôže byť vnímané na ťarchu žalobcov. So žalovaným namietanou výškou primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel žalovaného sa okresný súd náležite vysporiadal a z odôvodnenia rozsudku vyplýva, akými úvahami sa pri priznávaní primeranej náhrady riadil, a z akých dôkazných prostriedkov pri nich vychádzal. Výška vyporiadacieho podielu bola objektivizovaná a preukázaná znaleckým posudkom č. 14/2020 znalca Ing. Jozefa Eliasa žalobcami. V tomto smere sa žalobcovia stotožnili s argumentáciou okresného súdu uvedenou v bode 26. rozsudku. Žalobcovia nesúhlasili s názorom žalovaného v odvolaní o neprimeranosti súdom stanovenej odplaty, opierajúci sa výlučne o ponuky realitných kancelárií bez odzrkadlenia špecifik predmetnej nehnuteľnosti vzhľadom na existujúce elektrické vedenie vysokého napätia, ktoré prechádza cez predmetné pozemky a vzhľadom na mokraďovitý terén, ktoré v plnom rozsahu odôvodňujú výšku primeranej náhrady za spoluvlastnícky podiel žalovaného.

3.4 Žalobcovia považovali obranu žalovaného za účelovú a právne bezzákladovú argumentáciu, pretože žalobcovia v konaní preukázali dôvodnosť žaloby a uplatneného nároku.

4. Ďalšie relevantné vyjadrenie podané nebolo.

5. Krajský súd, ako funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní, podľa §34 C.s.p preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa §385 ods. 1 C.s.p. v rozsahu odvolania podľa §379 C.s.p. z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa §380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu podľa §389 písm. a) C.s.p. zrušil a podľa §391 ods. 1 C.s.p. konanie zastavil.

6. Podľa §389 ods. 1 písm. a) C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

6.1 podľa §389 ods.2 C.s.p., ak sú dané odvolacie dôvody podľa §365 ods. 2, odvolací súd zruší odvolaním napadnuté rozhodnutie vo veci samej a zároveň zruší aj právoplatné uznesenie, ktoré rozhodnutiu vo veci samej predchádzalo.

6.2 Podľa §391 ods.1 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

7. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie a z obsahu súdneho spisu odvolací súd zistil, že žalobcovia podali žalobu prostredníctvom právneho zástupcu dňa 07.07.2020, za subjekt na žalovanej strane označili „G. H., D. N., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, zastúpená Slovenským pozemkovým fondom, sídlo Búdková 6, 817 15 Bratislava, SR, IČO: 17 335 345“. Následne po vyjadrení SPF, že označený žalovaný je osoba, ktorá nežije a nie je neznámy vlastník a takto označený žalovaný nemá procesnú subjektivitu a je potrebné konanie v súlade s §62 C.s.p. zastaviť, žalobcovia navrhli zmenu žalovaného subjektu na „Nezistený právny nástupca po pôvodnom vlastníkovi G. H., D. N., nar. XX.XX.XXXX, zomr. XX.XX.XXXX, zastúpená Slovenský pozemkový fond, sídlo Búdkova 6, 817 15 Bratislava, SR, IČO: 17 335 345“. Okresný súd navrhnutú zmenu subjektu na strane žalovanej podľa ich návrhu s odkazom na § 80 ods. 1, 2 C.s.p. pripustil s konštatovaním, že z pripojených dedičských spisov D 1644//82, D 764/94 a D 1323/75 mal za to, že dedičia zomrelého podielového spoluvlastníka G. H., D. N. sú osoby neznáme, čo vyplynulo z dedičských spisov po začatí konania. Uznesenie zo dňa 04.04.2023 nadobudlo právoplatnosť 19.04.2023 (odvolanie proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné s odkazom na §355 ods. 2 C.s.p.).

7.1 Opravným uznesením č.k. 16C/33/2020-134 zo dňa 24.04.2023 okresný súd opravil výrok uznesenia vzhľadom na písársku chybu, keď pripustil zmenu subjektu na strane žalovanej, ale špecifikoval ho na strane žalobcu.

7.2 Na deň 11.10.2023 okresný súd vytyčil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie a vyhlásil odvolaním napadnutý rozsudok.

8. Odvolanie žalovaného je v celom rozsahu dôvodné.

8.1 Žalovaný správne namietal, že okresný súd pripustil zmenu žaloby nezákonne. Okresný súd najprv správne posúdil procesné podmienky, spočívajúce v nedostatku žaloby a nedostatku splnenia procesných podmienok na žalovanej strane, pretože z označenia žalovanej ako fyzickej osobe vyplývalo, že žalovaná stratila spôsobilosť mať práva a povinnosti ešte pred začatím konania, čím je daný

nedostatok konania, ktorý nemožno odstrániť a konanie bolo potrebné v zmysle §62 C.s.p. zastaviť, pretože žalovaná nebola v postavení nezisteného vlastníka, ako ho definuje zákon č. 229/1991 Zb., zákon č. 330/1991 Zb. a zákon č. 180/1995 Z.z. a zastupovanie žalovanej Slovenským pozemkovým fondom nebolo namieste.

8.2 Napriek pripojeným dedičským spisom po žalovanej okresný súd nekonštatoval z nich existenciu dedičov, ako to zistil samotný žalovaný a nesprávne postupoval s odkazom na §80 ods. 1, 2 C.s.p.

9. Civilný sporový poriadok v ustanovení §133 definuje, akým spôsobom má byť v žalobe označená fyzická osoba: meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu alebo pobytu, dátum narodenia alebo identifikačné číslo. Označenie zástupcu uvedené ustanovenie a ani ustanovenie §132 ods. 1 C.s.p. ako náležitosť žaloby neustanovuje. Podľa §16 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. fond (Slovenský pozemkový fond) v konaní pred súdom alebo pred orgánmi verejnej správy, ak je to potrebné, zastupuje vlastníkov pozemkov uvedených v odseku 1 písm. b) a c); obdobne postupuje správca. Ide pritom o pozemky nezistených vlastníkov, alebo ktorých vlastníctvo nie je evidované podľa predpisov o katastri nehnuteľností v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií. Slovenský pozemkový fond (ak je to potrebné) pred súdom zastupuje nezistených vlastníkov; ktorými môžu byť vlastníci, ktorí sú známi, ale ich pobyt nie je známy, prípadne vlastníkov, o ktorých neexistujú žiadne údaje o vlastníctve ani v pozemkovoknižnej vložke ani v katastri nehnuteľností. Ide o zákonné zastúpenie, súd o takomto zastúpení nerozhoduje a so Slovenským pozemkovým fondom koná ako so zákonným zástupcom (§16 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z.).

9.1 Z označenia žalovaného vyplýva, že nie je označený v súlade s ustanovením §133 ods. 1 C.s.p. Ako uviedol žalovaný, z dedičských spisov po pôvodnej žalovanej sp.zn.D1323/75 existujú dedičia (zo zákona 3 dcéry a syn) a predmetom dedenia boli okrem iného nehnuteľnosti v PKV vložke 390 a 551, ktoré zdedila J. K., D. H., nar. XX.XX.XXXX, dcéra pôvodne žalovanej. Po J. K., D. H. prebehlo dedičské konanie sp.zn. 24D/552/2007, Dnot 140/2007 a v zmysle osvedčenia o dedičstve (č.l. 741 a nasl.) predmetom konania bol novoobjavený majetok vrátane nehnuteľností PKV 390, 551 na parcele č. 1479 trvale trávnatý porast, ktorý nadobudol syn L. K., D. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom I., M. X. Z uvedeného vyplýva, že nehnuteľnosti boli riadne prededené právnymi nástupcami pôvodnej žalovanej, vedené na parcele EKN 1479 v katastrálnom území E. na LV č. XXXX, nadobúdací titul odkaz na PKV 551 a 390. Preto konštatovanie okresného súdu, že pôvodne žalovaná má neznámych právnych nástupcov je v rozpore s pripojenými dedičskými rozhodnutiami.

10. Podľa §161 ods. 1,2 C.s.p. súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10.1 Podľa §80 ods. 1,2 C.s.p., ak po začatí konania nastala právna skutočnosť, ktorou sa spája prevod alebo prechod práv alebo povinností, o ktorých sa koná, môže žalobca navrhnúť, aby do konania na jeho miesto alebo na miesto žalovaného vstúpil ten, na koho boli tieto práva alebo povinnosti prevedené alebo na koho prešli. Súd vyhovie návrhu (podľa odseku 1), ak sa preukáže, že po začatí konania došlo k prevodu alebo prechodu práv alebo povinností a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Právne účinky spojené s podaním žaloby zostávajú zachované.

11. Odvolací súd dospel k záveru, že z pripojených dedičských spisov sp.zn.D1644/82, D764/94 a D1323/75 vylýva, že dedičia zomrelého podielového spoluvlastníka G. H., D. N. nie sú neznáme osoby, a preto nebolo možné vyhovieť návrhu na zmenu subjektu na strane žalovaného; žalobcovia podali žalobu proti účastníkovi, ktorý spôsobilosť na práva a povinnosti nemal v čase podania žaloby dňa 07.07.2020, keďže už dňa XX.XX.XXXX zomrel. Neprichádzal preto procesný postup, aký zvolil okresný súd, do úvahy; okresný súd konal v rozpore so zákonom.

12. Keďže súd musí prihliadať na procesné podmienky počas celého konania, tak ako mu to ukladá ustanovenie §161 ods. 1, 2 C.s.p., odvolací súd mal za to, že rozhodnutie okresného súdu bolo potrebné v zmysle §389 ods.1 písm. a) C.s.p. zrušiť a konanie v zmysle §391 ods.1 C.s.p. v spojení s §161 ods. 2 C.s.p. zastaviť.

12.1 Krajský súd zrušil aj uznesenie okresného súdu č.k. 16C/31/2020-121 zo dňa 04.04.2023 o pripustení zmeny subjektu na strane žalovanej spolu s opravným uznesením č.k. 16C/33/2020-134 zo dňa 24.04.2023 s odkazom na §389 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého odvolací súd zruší spolu s rozsudkom aj právoplatné uznesenie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo.

13. Záverom odvolací súd poznamenáva, že žalobcom nič nebráni podať novú žalobu proti správne označenému žalovanému a domáhať sa zrušenia podielového spoluvlastníctva voči zákonnému subjektu.

14. O trovách konania rozhodol odvolací súd podľa §255, §262 a §396 C.s.p. s tým, že žalovanému by vznikol nárok na náhradu všetkých trov konania, avšak keďže mu zo spisu žiadne nevyplynuli, odvolací súd mu ich nepriznal.

15. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa predchádzajúceho odseku neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 C.s.p. a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.